

Sygn. akt I C 600/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Adam Maciński

Protokolant : Robert Purchalak

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2014r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A.w W.na rzecz powódki D. K.kwotę 150.000 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14.04.2012r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 966,72 zł (dziewięćset sześćdziesiąt sześć złotych i siedemdziesiąt dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14.04.2012r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 29.574,41 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt cztery złote i czterdzieści jeden groszy);

IV. ustala, że strona pozwana będzie w przyszłości odpowiadać wobec powódki za skutki zdarzenia z dnia 11 listopada 2011r.;

V. dalej idące powództwo oddala;

VI. nie obciąża powódki kosztami procesu;

VII. brakującymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

Sygn. akt I C 600/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 kwietnia 2012 r. powódka D. K.wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej (...) S.A.w W.: 1) 780.000 zł tytułem zapłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, 2) 4.700 zł miesięcznie tytułem renty poczynszy od 11 listopada 2011 r., płatnej z góry do dnia 10-każdego miesiąca z tytułu całkowitej utraty zdolności do pracy zarobkowej, zwiększenia się potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość wskutek wypadku z 11 listopada 2011 r., 3) 3.308,80 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia powstałe na skutek wypadku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz 4) ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości na zdrowiu powódki w związku ze zdarzeniem. W uzasadnieniu żądania / k. 4 – 12 / powódka wskazała w szczególności, iż w dniu 11 listopada 2011 r. uległa wypadkowi komunikacyjnemu. Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej (OC) u strony pozwanej. W wyniku zdarzenia powódka doznała licznych

obrażeń ciała w postaci m.in.: urazu czaszkowo-mózgowego, złamania zęba kręgu obrotowego typu III, złamania żuchwy, kości ramiennej prawej, obojczyka lewego, stłuczenia płuc i pourazowego zęza zbieżnego. Te obrażenia ciała spowodowały zaś konieczność wielomiesięcznego leczenia i rehabilitacji, a skutki wypadku odczuwalne są do chwili obecnej. Powódka podała, że w dniu 24 listopada 2011 r. zgłosiła szkodę stronie pozwanej, która wypłaciła powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 100.000 zł i odmówiła spełnienia świadczenia w pozostałym zakresie. Powódka nie zgadzała się jednakże z tak określoną wysokością przyznanego jej świadczenia i dlatego też domagała się dalszego zadośćuczynienia w kwocie 780.000 zł, zwrotu kosztów leczenia w kwocie 3303,80 zł i renty w kwocie 4.700 zł miesięcznie. Powódka podała, że na wysokość renty składały się: 1) koszty opieki w kwocie 2.200 zł miesięcznie, 2) koszty leczenia, w tym paliwa, leków, diety w kwocie 1.000 zł miesięcznie i 3) koszty utraconych zarobków w kwocie 1.500 zł miesięcznie w związku z niezrealizowanymi planami zostania tłumaczem języka francuskiego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi / k. 174 – 177 / przyznała, że ponosiła odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 11 listopada 2011 r. Zarzuciła natomiast, iż w związku z tym zdarzeniem wypłaciła już powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę w łącznej wysokości 100.000 zł i tytułem odszkodowania za koszty leczenia kwotę 2.342,08 zł. Wedle oceny strony pozwanej wypłacone świadczenie było zaś adekwatne i stosowne do rodzaju oraz rozmiaru cierpień doznanych przez powódkę, trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki, uwzględniało też jej wiek i okres dotychczas przebytego leczenia. Podkreślono, że powódka otrzymała zadośćuczynienie w kwocie, którą nie można uznać za symboliczną i traktować jako zaliczkę. Strona pozwana podała ponadto, że zweryfikowała koszty leczenia powódki do kwoty 2.343,08 zł i wypłaciła ją. Według strony pozwanej, nie zostały wykazane przez powódkę także przesłanki do żądania renty z tytułu zwiększonych potrzeb, w tym z tytułu kosztów leczenia, opieki i dojazdów, a także z tytułu utraconych dochodów. Wskazano w szczególności, że przytoczenie hipotetycznych zarobków tłumaczy języka francuskiego, nawet nie uprawdopodobniało roszczenia powódki w tym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 listopada 2011 r. powódka D. K. uległa wypadkowi komunikacyjnemu. Samochód osobowy, którym podróżowała powódka zderzył się czołowo z drugim samochodem osobowym.

Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

(**Dowód:** postanowienie, k. 20-22; notatki, k. 75-80, 93-94; akta szkody (...); zeznania świadka B. S., k. 213-214; zeznania świadka S.B.E. A., k. 213-214; przesłuchanie powódki D. K., k. 465-467)

Po zdarzeniu powódka w stanie nieprzytomnym została przewieziona przez pogotowie ratunkowe do Oddziału (...) Szpitala w R., gdzie stwierdzono u niej złamanie zęba kręgu kręgosłupa C2, obrzęk mózgu, stłuczenie płuc, złamanie prawej kości ramiennej, złamanie końca barkowego obojczyka lewego i złamanie żuchwy.

Po przewiezieniu do szpitala powódka była przez pierwsze dni utrzymywana w stanie śpiączki farmakologicznej. Z powodu złamania zęba obrotownika zastosowano w leczeniu wyciąg szkieletowy za czaszkę, zastąpiony następnie kołnierzem szyjnym. Podjęto leczenie przeciwobrzękowe i antybiotykoterapię. W dniu 12 listopada 2011 r. wykonano u powódki zabieg zespolenia złamania obu gałęzi żuchwy.

W dniu 18 listopada 2011 r. powódka została przekazana do Oddziału (...) Szpitala w R.. W dniu 21 listopada 2011 r. wykonano u niej zespolenie złamania kości ramiennej za pomocą gwoźdźcia blokowanego śródszpilkowego. W dniu 20 grudnia 2011 r. powódka została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w poradni chirurgii szczękowo-twarzowej, ortopedycznej, neurologicznej i okulistycznej. Po wypisaniu ze szpitala powódka korzystała także z trybie ambulatoryjnym z konsultacji psychiatrycznych.

W trakcie kontroli u powódki stwierdzono brak zrostu zęba obrotownika kręgu C2 i przemieszczenie odłamów. W dniu 7 lutego 2012 r. powódka została skierowana do leczenia operacyjnego w trybie pilnym. W dniu 21 lutego 2012 r.

powódka została przyjęta do Oddziału (...) Szpitala w P., gdzie 24 lutego 2011 r. wykonano u niej zabieg otwartej repozycji i stabilizacji złamania zęba obrotnika do masywów bocznych C1. Powódka została wypisana ze szpitala w dniu 1 marca 2012 r. z zaleceniem noszenia gorsetu i kontroli w poradni ortopedycznej.

W marcu 2012 r. w związku z wypadkiem powódka została poddana operacji chirurgicznej korekcji zeza w oku lewym, a w kwietniu 2012 r. operacji chirurgicznej oka prawego. Gałka oczna lewa ustawiła się w zezie rozbieżnym, dlatego powódka ponownie reoperowana była w lipcu 2013 r.

(**Dowód** : dokumentacja medyczna, k. 23-38, 61-74, 152-155, 205-206, 302-327, 373-381, 447-464; zestawienie, k. 221-227; opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii, k. 266-270; opinia biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii wraz z opinią uzupełniającą, k. 298-301, 364-365; opinia sądowno-psychiatryczna, k. 244-249; opinia biegłego sądowego z zakresu okulistyki, k. 372; opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii, k. 410-414; zeznania świadka B. S., k. 213-214; zeznania świadka S.B.E. A., k. 213-214; przesłuchanie powódki D. K., k. 465-467)

Na skutek wypadku u powódki rozpoznano:

- 1) stan po złamaniu zęba obrotnika powikłane stawem rzekomym i stan po leczeniu stawu rzekomego zęba obrotnika ze stabilizacją na poziomie C1-C2 z wtórnym ograniczeniem ruchomości w odcinku szyjnym kręgosłupa; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 15 %;
- 2) stan po złamaniu kłykcia potylicznego po stronie prawej podstawy czaszki; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 5 %;
- 3) stan po złamaniu kości ramiennej prawej i leczeniu operacyjnym z wtórnym ograniczeniem ruchomości w stawie barkowym; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 10 %;
- 4) stan po złamaniu obustronnym żuchwy i bliźnę okolicy kąta prawego ust; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi łącznie 3 %;
- 5) stan po złamaniu końca barkowego obojczyka lewego; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 3 %;
- 6) stan po stłuczeniu płuc bez niewydolności oddechowej i stan po złamaniu żebra III po stronie prawej; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 10 %.

Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu z przyczyn ortopedycznych doznany przez powódkę na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2012 r. wyniósł 46%.

Rokowania co do przyszłości są dobre, poza odcinkiem szyjnym gdzie stwierdzone ograniczenia ruchomości są utrwalone i może dojść ewentualnie do niewielkiej poprawy. Ograniczenie ruchomości w odcinku szyjnym kręgosłupa powoduje, że skierowanie głowy w kierunku bocznym jest utrudnione, konieczna jest rotacja całego tułowia. Ponadto, w przyszłości należy liczyć się z możliwością wystąpienia przedwczesnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego.

Obecnie powódka wymaga prowadzenia higienicznego trybu życia, codziennego wykonywania zaleconych ćwiczeń przez rehabilitanta. Nie powinna też obciążać kręgosłupa szyjnego, unikać dźwigania, długotrwałej pozycji wymuszonej. Duża część sportów jest w przypadku powódki wykluczona. Z powodu znacznie ograniczonej ruchomości kręgosłupa szyjnego nawet prowadzenie przez powódkę samochodu jest znacznie utrudnione.

(**Dowód** : opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii, k. 266-270; opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii, k. 410-414; opinia biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii wraz z opinią uzupełniającą, k. 298-301, 364-365; zaświadczenie lekarskie, k. 446)

Na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. powódka doznała także stłuczenia i obrzęku mózgu. Na skutek tego urazu u powódki stwierdzono cerebrastenię pourazową z bólami i zawrotami głowy oraz zaburzeniami lękowymi.

Doznany na skutek tego długotrwały uszczerbek na zdrowiu wyniósł łącznie 10 % (5% z tytułu bólów i zawrotów głowy i 5% z tytułu zaburzeń lękowych).

(**Dowód:** opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii, k. 410-414; opinia biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii wraz z opinią uzupełniającą, k. 298-301, 364-365; opinia sądowno-psychiatryczna, k. 244-249; zaświadczenie lekarskie, k. 444)

Na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. powódka doznała obustronnego porażenia nerwu odwodzącego skutkującego zezem zbieżnym naprzemiennym. Doznany na skutek tego uszczerbek na zdrowiu był trwały i wyniósł 15%.

Pomimo operacyjnej korekcji zezów i faktu, że obecnie gałki oczne ustawione są prosto, porażenie nerwu VI utrzymuje się w dalszym ciągu u powódki. Powódka musi odwracać głowę, żeby spojrzeć w bok, a także nie rusza oczami na zewnątrz.

(**Dowód :** opinia biegłego sądowego z zakresu okulistyki, k. 372; zaświadczenie lekarskie, k. 445)

Na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. u powódki wystąpiły zaburzenia lękowe – reakcja adaptacyjna. Zaburzenia te manifestują się lękiem przed jazdą samochodem, płaczliwością, trudnościami w skupieniu uwagi i formułowaniu myśli, zaburzeniami snu i lękami, obniżeniem nastroju, niepokojem, okresowo drażliwością, męczliwością uwagi. Zaburzenia te były na tyle głębokie, że spowodowały konieczność korzystania z pomocy psychiatrycznej.

Zaburzenia lękowe powstałe na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. trwają do chwili obecnej, ale na skutek leczenia uległy częściowej poprawie. Powódka nadal jest leczona psychiatrycznie i przyjmuje leki przeciwdepresyjne. Pomimo stałego leczenia u powódki występują lęki, okresowo zaburzenia snu, trudności w koncentracji uwagi i objawy wegetatywne. Stwierdzone zaburzenia kwalifikują się jako utrwalona nerwica.

Rokowania co do dalszego leczenia i ewentualnego postępu zaburzeń są trudne do jednoznacznego określenia. Powódka wymaga dalszego leczenia psychiatrycznego, terapii psychologicznej i terapeutycznego wsparcia.

(**Dowód :** opinia sądowno-psychiatryczna, k. 244-249; opinia biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii wraz z opinią uzupełniającą, k. 298-301, 364-365; zeznania świadka B. S., k. 213-214; zeznania świadka S.B.E. A., k. 213-214; przesłuchanie powódki D. K., k. 465-467)

W chwili wypadku powódka miała 21 lat i przed wypadkiem była osobą zdrową oraz w pełni sprawną fizycznie. Powódka preferowała aktywny tryb życia, była osobą towarzyską, uprawiała taniec, jogę, lubiła chodzić po górach i jeździć na rowerze. W momencie wypadku powódka studiowała w trybie dziennym administrację na Uniwersytecie (...).

W okresie studiów powódka podejmowała dorywcze prace w sklepie, pubie czy telemarketer w call center. Przed wypadkiem powódka podejmowała nieskuteczne próby dostania się na filologię romańską na Uniwersytecie (...). W okresie studiów powódka uczęszczała na kurs języka francuskiego w prywatnej szkole językowej.

W związku z wypadkiem z 11 listopada 2011 r. na skutek doznanych urazów powódka przez okres kilku tygodni była w znacznym stopniu unieruchomiona. Powódka przez pierwsze pół roku od wypadku wymagała stałej opieki osób trzecich przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego, a przez następne pół roku wymagała takiej opieki w wymiarze około 5 godzin dziennie. Powódka źle znosiła zależność od innych osób.

W związku z wypadkiem powódka w okresie od 11 listopada 2011 r. do 28 lutego 2013 r. została zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym.

Po zdarzeniu przez okres około roku u powódki występowały zaburzenia snu. Powódka stała się także bardziej płacziwa. Powódka zaczęła czuć się nieatrakcyjna w związku z doznanymi na skutek wypadku bliznami i obrażeniami. Po wypadku powódka zaczęła się izolować i aktualnie czuje się wyobcowana i osamotniona. Po wypadku powódka zaczęła także obawiać się podróżować środkami transportu, w szczególności samochodami.

Obecnie powódka podjęła przerwane studia dzienne na kierunku administracja. Ponadto powódka podjęła dodatkowo uzupełniające studia na kierunku prawo. Studia te odbywają się w trybie zaocznym, a zajęcia odbywają się co tydzień w soboty i niedziele, od około godziny 8 do godziny 20. W przyszłości powódka planuje zostać radcą prawnym.

(**Dowód:** orzeczenia, k. 39-40; zdjęcia, k. 81-90, 207-211; umowy zlecenia, k. 217 – 220; zeznania świadka B. S., k. 213-214; zeznania świadka S.B.E. A., k. 213-214; przesłuchanie powódki D. K., k. 465-467)

W dniu 24 listopada 2011 r. powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana przyznała i wypłaciła powódce zadośćuczynienie w łącznej kwocie 100.000 zł, w tym: w dniu 26 stycznia 2012 r. kwotę 15.000 zł i w dniu 24 lutego 2012 r. kwotę 85.000 zł, a w pozostałym zakresie odmówiła spełnienia świadczenia.

W wezwaniu do zapłaty z dnia 21 marca 2012 r. powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty: kwoty 780.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 4.700 zł miesięcznie tytułem renty poczynszy od 11 listopada 2011 r., płatnej z góry do dnia 10-każdego miesiąca z tytułu całkowitej utraty zdolności do pracy zarobkowej, zwiększenia się potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość wskutek wypadku i kwoty 3.308,80 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia powstałe na skutek wypadku.

(**Dowód:** korespondencja, wezwania, pisma, k. 41-60, 91-92; pismo strony pozwanej, k. 232-233; akta szkody (...))

W związku z wypadkiem powódka poniosła koszty w łącznej kwocie 7627,19 zł, w tym: 1) w kwocie 5.470 zł w związku z operacjami zeza w prywatnej klinice w K., 2) w kwocie 899 zł w związku z konsultacjami lekarskimi badaniami laboratoryjnymi, 3) w kwocie 427 zł w związku z zakupem sprzętu ortopedycznego, 4) w kwocie 1266,29 zł, w związku z zakupem leków, środków medycznych i preparatów dietetycznych. W okresie od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. powódka poniosła także wydatki na zakup paliwa w łącznej kwocie 3.056,02 zł.

W dniu 20 lipca 2012 r. strona pozwana wypłaciła powódce tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 2.342,08 zł.

(**Dowód:** faktury VAT, rachunki, k. 101-105, 107-114, 117-128, 129-133, 141-151, 163, 167-171, 195-204; pismo strony pozwanej, k. 232-233; akta szkody (...))

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Okolicznościami niespornymi w sprawie były: wypadek, w którym poszkodowana została powódka D. K., zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych przez sprawcę wypadku komunikacyjnego ze stroną pozwaną, zgłoszenie szkody przez powódkę oraz postępowanie likwidacyjne prowadzone przez stronę pozwaną, które zakończyło się częściową zapłatą na rzecz powódki zadośćuczynienia oraz w pozostałym zakresie odmową zapłaty roszczeń powódki. Bezsporna była również co do zasady odpowiedzialność strony pozwanej za szkodę w związku z wypadkiem, w którym poszkodowana została powódka D. K.. Strona pozwana nie zakwestionowała co do zasady swojej odpowiedzialności odszkodowawczej za wypadek.

Zakres odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiadającej za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia regulują w sposób szczególny art. 444-448 k.c. Roszczenie powódki wywiedzione zostało w pierwszej kolejności z art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c., zgodnie z którym między innymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju

zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Podstawową przesłanką możliwości skutecznego domagania się zadośćuczynienia było w tym przypadku doznanie szkody niemajątkowej (tzw. szkody na osobie, krzywdy) wynikającej z wypadku, w którym poszkodowana została powódka. Zadośćuczynienie powinno mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość). Przy ocenie więc „odpowiedniej sumy” należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy (wyrok SN z 3.02.2000 r., I CKN 969/98, LEX nr 50824)

W toku postępowania dowodowego powódka wykazała w sposób należyty szkodę niemajątkową, jakiej doznała w wyniku naruszenia integralności cielesnej oraz uszczerbku na zdrowiu, które były konsekwencją wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. Dokonane ustalenia faktyczne w tym zakresie Sąd poczynił przede wszystkim na podstawie opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii (k. 266-270), neurochirurgii (k. 298-301, 364-365), neurologii (k. 410-414), okulistyki (k. 372) i psychiatrii (k. 244-249). Z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii (k. 266-270) i neurochirurgii (k. 298-301, 364-365), których zakres w części pokrywał się wynikało, że na skutek wypadku u powódki rozpoznano: stan po złamaniu zęba obrotnika powikłane stawem rzekomym i stan po leczeniu stawu rzekomego zęba obrotnika ze stabilizacją na poziomie C1-C2 z wtórnym ograniczeniem ruchomości w odcinku szyjnym kręgosłupa; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 15 %, stan po złamaniu kłykcia potylicznego po stronie prawej podstawy czaszki; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 5 %, stan po złamaniu kości ramiennej prawej i leczeniu operacyjnym z wtórnym ograniczeniem ruchomości w stawie barkowym; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 10 %, stan po złamaniu obustronnym żuchwy i bliźną okolicy kąta prawego ust; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi łącznie 3 %, stan po złamaniu końca barkowego obojczyka lewego; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 3 %, a także stan po stłuczeniu płuc bez niewydolności oddechowej i stan po złamaniu żebra III po stronie prawej; doznany z tego tytułu uszczerbek jest trwały i wynosi 10 %. Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu z przyczyn ortopedycznych doznany przez powódkę na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2012 r. wyniósł 46%. Z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii, neurochirurgii i psychiatrii, których zakres w części pokrywał się wynikało ponadto, że na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. powódka doznała także stłuczenia i obrzęku mózgu. Na skutek tego urazu u powódki stwierdzono cerebrastenię pourazową z bólami i zawrotami głowy oraz zaburzeniami lękowymi. Doznany na skutek tego długotrwały uszczerbek na zdrowiu wyniósł łącznie 10 % (5% z tytułu bólów i zawrotów głowy i 5% z tytułu zaburzeń lękowych). Biegła z zakresu psychiatrii wyjaśniła przy tym, że powstałe na skutek wypadku zaburzenia lękowe – reakcja adaptacyjna manifestują się lękiem przed jazdą samochodem, płaczliwością, trudnościami w skupieniu uwagi i formułowaniu myśli, zaburzeniami snu i lękami, obniżeniem nastroju, niepokojem, okresowo drażliwością, męczliwością uwagi. Zaburzenia te były na tyle głębokie, że spowodowały konieczność korzystania z pomocy psychiatrycznej. Biegła podała, że zaburzenia lękowe powstałe na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. trwają do chwili obecnej, ale na skutek leczenia uległy częściowej poprawie. Powódka nadal jest leczona psychiatrycznie i przyjmuje leki przeciwdepresyjne. Pomimo stałego leczenia u powódki występują lęki, okresowo zaburzenia snu, trudności w koncentracji uwagi i objawy wegetatywne. Stwierdzone zaburzenia kwalifikują się jako utrwalona nerwica. Nadto na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu okulistyki Sąd ustalił, że na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. powódka doznała obustronnego porażenia nerwu odwodzącego skutkującego zezem zbieżnym naprzemiennym. Doznany na skutek tego uszczerbek na zdrowiu był trwały i wyniósł 15%. Biegłą wskazała, że pomimo operacyjnej korekcji zezów i faktu, że obecnie gałki oczne ustawione są prosto, porażenie nerwu VI utrzymuje się w dalszym ciągu u powódki. Powódka musi odwracać głowę, żeby spojrzeć w bok, a także nie rusza oczami na zewnątrz.

Szkoda niemajątkowa doznana przez powódkę obejmowała niewątpliwie także jej cierpienia fizyczne między innymi w postaci bólu. Sąd miał na uwadze w szczególności długotrwałość leczenia i związane z tym dolegliwości bólowe. Sąd ustalił, że po przewiezieniu do szpitala powódka była przez pierwsze dni utrzymywana w stanie śpiączki farmakologicznej. Z powodu złamania zęba obrotnika zastosowano w leczeniu wyciąg szkieletowy za czaszkę, zastąpiony następnie kołnierzem szyjnym. Podjęto leczenie przeciwozłonowe i antybiotykoterapię. W dniu 12

listopada 2011 r. wykonano u powódki zabieg zespolenia złamania obu gałęzi żuchwy. Ponadto Sąd stwierdził, że w dniu 18 listopada 2011 r. powódka została przekazana do Oddziału (...) Szpitala w R., gdzie w dniu 21 listopada 2011 r. wykonano u niej zespolenie złamania kości ramiennej za pomocą gwoźdźcia blokowanego śródszpilkowego. W dniu 20 grudnia 2011 r. powódka została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w poradni chirurgii szczękowo-twarzowej, ortopedycznej, neurologicznej i okulistycznej. Po wypisaniu ze szpitala powódka korzystała także z trybie ambulatoryjnym z konsultacji psychiatrycznych. Sąd miał także na uwadze, że w trakcie kontroli u powódki stwierdzono brak zrostu zęba obrotnika kręgu C2 i przemieszczenie odłamów. W dniu 7 lutego 2012 r. powódka została skierowana do leczenia operacyjnego w trybie pilnym. W dniu 21 lutego 2012 r. powódka została przyjęta do Oddziału (...) Szpitala w P., gdzie 24 lutego 2012 r. wykonano u niej zabieg otwartej repozycji i stabilizacji złamania zęba obrotnika do masywów bocznych C1. Powódka została wypisana ze szpitala w dniu 1 marca 2012 r. z zaleceniem noszenia gorsetu i kontroli w poradni ortopedycznej. Nadto Sąd ustalił, że w marcu 2012 r. w związku z wypadkiem powódka została poddana operacji chirurgicznej korekcji zeza w oku lewym, a w kwietniu 2012 r. operacji chirurgicznej oka prawego. Gałka oczna lewa ustawiła się w zezie rozbieżnym, dlatego powódka ponownie reoperowana była w lipcu 2013 r.

Sąd przesądzając o wysokości zadośćuczynienia wziął także pod uwagę, iż w chwili wypadku powódka miała 21 lat i przed wypadkiem była osobą zdrową oraz w pełni sprawną fizycznie. Powódka preferowała aktywny tryb życia, była osobą towarzyską, uprawiała taniec, jogę, lubiła chodzić po górach i jeździć na rowerze. W związku z wypadkiem z 11 listopada 2011 r. na skutek doznanych urazów powódka przez okres kilku tygodni była w znacznym stopniu unieruchomiona. Powódka do końca 2012 r. wymagała pomocy osób bliskich przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego. Powódka źle znosiła zależność od innych osób. Ponadto w związku z wypadkiem powódka w okresie od 11 listopada 2011 r. do 28 lutego 2013 r. została zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym.

Sąd stwierdził, że skutki wypadku dostrzegalne są także w chwili obecnej. Jak wynikało z dowodów w postaci opinii biegłych i zeznań świadków i przesłuchania powódki ograniczenie ruchomości w odcinku szyjnym kręgosłupa powoduje, że skierowanie przez powódkę głowy w kierunku bocznym jest utrudnione, konieczna jest rotacja całego tułowia. Ponadto obecnie powódka wymaga prowadzenia higienicznego trybu życia, codziennego wykonywania zaleconych ćwiczeń przez rehabilitanta. Nie powinna też obciążać kręgosłupa szyjnego, unikać dźwigania, długotrwałej pozycji wymuszonej. Duża część sportów jest w przypadku powódki wykluczona. Z powodu znacznie ograniczonej ruchomości kręgosłupa szyjnego nawet prowadzenie przez powódkę samochodu jest znacznie utrudnione. Nadto po wypadku na ciele powódki widoczne są szpecące blizny, co u powódki będącej młodą kobietą mogło niewątpliwie wywoływać znaczny dyskomfort psychiczny.

Zadośćuczynienie orzekane na podstawie art. 445 § 1 k.c. ma charakter całościowy i powinno stanowić swoistą rekompensatę za całą krzywdę doznaną przez osobę poszkodowaną. Określając wysokość zadośćuczynienia Sąd bierze zatem pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Przede wszystkim ma na uwadze stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, okres trwania leczenia (pobyty w szpitalu, dokonane operacje, rehabilitacja), bolesność zabiegów, wiek powódki, ograniczenie na przyszłość możliwości w życiu osobistym i zawodowym, trwałość skutków urazu, prognozy na przyszłość, w szczególności możliwość polepszenia lub pogorszenia stanu zdrowia. Biorąc zatem pod uwagę stwierdzone w powyższych opiniach procentowy uszczerbek na zdrowiu powódki wynoszący łącznie 71 %, zakres poniesionych przez nią cierpień fizycznych i psychicznych, jej wiek, aktualny stan zdrowia i rokowania na przyszłość, Sąd uznał, iż należne jej z tytułu zaistniałego zdarzenia zadośćuczynienie winno tu wynieść 250.000 zł. Kwota ta, w ocenie Sądu, jest bowiem adekwatna w stosunku do rozmiaru cierpień i poczucia krzywdy doznanych przez powódkę. Uwzględnia także aktualne stosunki majątkowe i ogólny poziom życia w kraju. Łagodzi w pewien sposób poniesioną przez powódkę krzywdę niemajątkową, a zarazem nie stanowi tu źródła jej wzbogacenia. Mając na względzie, iż w toku postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła już powódce z tego tytułu kwotę 100.000 zł, to w niniejszej sprawie należało zatem zasądzić na jej rzecz dalszą należną jej kwotę 150.000 zł, o czym orzeczono jak w punkcie I wyroku. Żądanie przewyższające tę kwotę należało zaś oddalić jako wygórowane, o czym orzeczono jak w punkcie III wyroku.

Od zasądzonej tytułem zadośćuczynienia kwoty 150.000 zł, na podstawie art. 481 § 1 k.c., powódce należały się także odsetki za opóźnienie. Termin wymagalności świadczenia strony pozwanej ustalono tu w oparciu o przepis art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym Art. 817.

§ 1.

ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, przy czym zgodnie z § 2 tego przepisu, jeżeli w terminie określonym w § 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe, ubezpieczyciel ma obowiązek spełnić w tym terminie bezsporną część świadczenia, a pozostałą - w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Z analizy akt szkody i przedłożonych przez powódkę dokumentów wynikało, że powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej w dniu 24 listopada 2011 r. Mając zatem na uwadze w/w okoliczność oraz cytowane przepisy Sąd uznał, że zgłoszone przez powódkę żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od należności głównej tytułem zadośćuczynienia poczynszy od dnia 14 kwietnia 2012 r., zasługiwało w całości na uwzględnienie. O powyższym Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Powódka zgłosiła również żądanie zasądzenia na jej rzecz zwrotu kosztów leczenia. W pozwie powódka domagała się z tego tytułu kwoty 3.308,80 zł i w toku procesu podtrzymała w/w żądanie pozwu. Rozstrzygając w tym zakresie Sąd miał na uwadze, że na powyższą okoliczność powódka przedłożyła dowody w postaci faktur VAT i rachunków (k. 101-105, 107-114, 117-128, 129-133, 141-151, 163, 167-171, 195-204), z których wynikało, że w związku z wypadkiem powódka poniosła koszty w łącznej kwocie 10.683,21 zł, w tym: 1) w kwocie 5.470 zł w związku z operacjami zeza w prywatnej klinice w K., 2) w kwocie 899 zł w związku z konsultacjami lekarskimi badaniami laboratoryjnymi, 3) w kwocie 427 zł w związku z zakupem sprzętu ortopedycznego, 4) w kwocie 1266,29 zł, w związku z zakupem leków, środków medycznych i preparatów dietetycznych oraz 5) w kwocie 3.056,02 zł w związku z zakupem paliwa w celu dojazdów na leczenie. Sąd uwzględnił powyższe koszty, gdyż zostały one przez powódkę w sposób należyty wykazane – poparte stosownymi rachunkami, fakturami VAT oraz zaświadczeniami. Ponadto poniesione koszty pozostawały tu także w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 11 listopada 2011 r. Ich analiza, wsparta dokumentacją medyczną, opiniami biegłych sądowych, zeznaniami świadków oraz treścią zeznań samej powódki, prowadzi bowiem do wniosku, że poniesione koszty były tu konieczne dla zniwelowania skutków wypadku jakiemu uległa powódka tj. – niezbędne dla prawidłowego procesu jej leczenia i rehabilitacji. Z analizy pisma strony pozwanej z dnia 20 lipca 2012 r. i z akt szkody (...) wynikało, że w dniu 20 lipca 2012 r., tj. już w toku niniejszego procesu strona pozwana zaspokoila w części w/w roszczenie i wypłaciła jej tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 2.342,08 zł. Mając na uwadze w/w okoliczności, a w szczególności wysokość zgłoszonego w pozwie roszczenia w kwocie 3.308,80 zł, a także wysokość wypłaconej powódce z tego tytułu w toku procesu kwoty w wysokości 2.342,08 zł, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki roszczenie z tytułu zwrotu kosztów leczenia w wysokości 966,72 zł (= 3.308,80 zł – 2.342,08 zł), o czym orzeczono jak w punkcie II wyroku. Mając na uwadze, że powódka nie cofnęła żądania w zakresie kwoty 2.342,08 zł, Sąd oddalił powództwo w tej części, o czym orzeczono jak w punkcie V wyroku.

Od zasądzonej kwoty z tytułu zwrotu kosztów leczenia, na podstawie art. 481 § 1 k.c., powódce należały się również odsetki za opóźnienie. Mając na uwadze, że powyższe roszczenie zostało zgłoszone stronie pozwanej w piśmie z dnia 21 marca 2012 r. (k. 53-56), a powódka domagała się zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 14 kwietnia 2012 r., Sąd uwzględnił w całości żądanie w tym zakresie, o czym orzekł jak punkcie II wyroku.

Powódka D. K. domagała się ponadto zasądzenia na jej rzecz kwoty 4.700 zł miesięcznie tytułem renty poczynszy od dnia wypadku, tj. 11 listopada 2011 r., płatnej z góry do dnia 10-każdego miesiąca z tytułu całkowitej utraty zdolności do pracy zarobkowej, zwiększenia się potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość wskutek wypadku z 11 listopada 2011 r. Podstawę prawną roszczenia powódki stanowił tu art. 444 § 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powódka podała, że na wysokość żądanej przez nią renty składały się w pierwszej kolejności koszty utraconych zarobków w kwocie 1.500 zł miesięcznie. Odpowiednia renta, o której mowa w art. 444 § 2 k.c., powinna stanowić różnicę między wynagrodzeniem jakie poszkodowany uzyskałby, gdyby zachował pełną zdolność do pracy, a dochodami jakie może uzyskiwać przy wykorzystaniu ograniczonej zdolności do pracy. Oddalając w całości żądanie pozwu w powyższym zakresie Sąd miał na uwadze, że w momencie wypadku powódka była studentką i w tym okresie podejmowała jedynie dorywcze prace zarobkowe. W treści pozwu (k. 11) powódka uzasadniając żądanie pozwu odnośnie zasądzenia renty od dnia wypadku wskazała, że po studiach planowała zostać tłumaczem przysięgłym języka francuskiego, jednakże na skutek wypadku w/w plany zawodowe nie zostały zrealizowane. Rozstrzygając powyższe żądanie Sąd miał na uwadze, że jak wynikało z przesłuchania powódki złożonego na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2014 r., przed wypadkiem podejmowała ona nieskuteczne próby dostania się na filologię romańską na Uniwersytecie (...). Brak było zatem w ocenie Sądu adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem z dnia 11 listopada 2011 r. a nie zrealizowanymi jak dotychczas planami powódki zostania przez nią tłumaczem języka francuskiego. Ponadto z treści pozwu wynikało, że powódka miała zamiar zostać tłumaczem języka francuskiego dopiero po studiach, a zatem żądanie zapłaty utraconych zarobków z tego tytułu począwszy od dnia wypadku, kiedy to była studentką 2 roku, należało uznać za nieuzasadnione. Nadto Sąd stwierdził, że okoliczność, iż powódka uczęszczała na kurs języka francuskiego w prywatnej szkole językowej, nie świadczyła także z dostateczną pewnością o tym, że powódka zostałaby w przyszłości tłumaczem języka francuskiego. Dodać należało także, iż pomimo wypadku plany te są w dalszym ciągu aktualne. Z przesłuchania powódki wynikało bowiem, że powódka wróciła na uczelnię i podjęła przerwane studia dzienne na kierunku administracja. Ponadto powódka dodatkowo rozpoczęła uzupełniające studia na kierunku prawo i w przyszłości planuje zostać radcą prawnym. Z powyższego wynikało zatem, że plany zawodowe powódki uległy zmianie jedynie z jej woli. Sąd miał również na uwadze, że uzupełniające studia, na które uczęszcza powódka są realizowane przez nią w trybie zaocznym, a zajęcia odbywają się co tydzień w soboty i niedziele, od około godziny 8 do godziny 20. Okoliczność studiowania przez powódkę na dwóch kierunkach i radzenie sobie ze związanymi z tym trudnościami, a także młody wiek powódki, w ocenie Sądu jednocześnie świadczyły o tym, że pomimo wypadku, powódka zachowała zdolność do pracy zawodowej. Z uwagi na powyższe Sąd oddalił powództwo w tej części.

Powódka domagała się w dalszej kolejności renty z tytułu ponoszenia kosztów opieki w kwocie 2.200 zł miesięcznie. Rozstrzygając w powyższym zakresie Sąd miał na uwadze, że w związku z wypadkiem z 11 listopada 2011 r. na skutek doznanych urazów powódka przez okres kilku tygodni była w znacznym stopniu unieruchomiona. Jak podała na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2014 r. przez pierwsze pół roku od wypadku wymagała stałej opieki osób trzecich przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego, a przez następne pół roku wymagała takiej opieki w wymiarze około 5 godzin dziennie. Sąd dał wiarę tym twierdzeniom biorąc pod uwagę przede wszystkim zasady doświadczenia życiowego, a także dowody w postaci opinii biegłych sądowych i zeznań świadków. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że roszczenie o zapłatę renty było częściowo zasadne i obejmowało ono zwrot kosztów opieki za okres jednego roku po wypadku. Ponadto mając na uwadze analizę zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd uznał, że w okresie pierwszego półrocza po wypadku powódka wymagała opieki przez 12 godzin na dobę (po uwzględnieniu czasu na sen), a w okresie następnego półrocza od wypadku wymagała opieki przez 5 godzin na dobę. Sądowi z urzędu wiadomym przy tym było, że w Polsce średnia rynkowa stawka wynagrodzenia za opiekę wynosi około 10 zł za godzinę. Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że roszczenie o zapłatę skapitalizowanej renty z tytułu zwrotu kosztów opieki nad powódką w kwocie 2.200 zł miesięcznie, za okres pierwszego półrocza po wypadku, nie była wygórowana i zasługiwała w całości na uwzględnienie. Odnośnie zwrotu kosztów opieki za okres drugiego półrocza po wypadku Sąd uznał, że odpowiednia byłaby tutaj stawka 1500 zł za miesiąc opieki (5 godzin x 30 dni x 10 zł za godzinę). Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki z tytułu skapitalizowanej renty kwotę 22.200 zł (= 2.200 zł x 6 + 1500 zł x 6). W pozostałym zakresie powództwo o zapłatę renty z tytułu powstania kosztów opieki jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu. Jak wynikało bowiem z analizy opinii biegłych sądowych oraz przesłuchania powódki, obecnie jej stan zdrowia uległ na tyle poprawie, że wróciła do poprzedniej aktywności, aktualnie studiuje na dwóch kierunkach i nie wymagała już opieki osób trzecich przy zaspokajaniu czynności dnia codziennego, takich jak pomoc w ubieraniu, karmieniu czy wykonywanie czynności fizjologicznych i higienicznych.

Powódka domagała się nadto zasądzenia na jej rzecz renty z tytułu ponoszenia kosztów leczenia, w tym zakupu leków, diety i paliwa na dojazdy do lekarzy w kwocie 1.000 zł miesięcznie. Rozstrzygając w powyższym zakresie Sąd miał na uwadze, że jak już wyżej wskazano w toku procesu powódka przedłożyła dowody w postaci faktur VAT i rachunków (k. 101-105, 107-114, 117-128, 129-133, 141-151, 163, 167-171, 195-204), z których wynikało, że w związku z wypadkiem powódka poniosła wydatki w łącznej kwocie 10.683,21 zł, w tym: 1) w kwocie 5.470 zł w związku z operacjami zeza w prywatnej klinice w K., 2) w kwocie 899 zł w związku z konsultacjami lekarskimi badaniami laboratoryjnymi, 3) w kwocie 427 zł w związku z zakupem sprzętu ortopedycznego, 4) w kwocie 1266,29 zł w związku z zakupem leków, środków medycznych i preparatów dietetycznych i 5) w kwocie 3.056,02 zł w związku z zakupem paliwa w celu dojazdów na leczenie. Roszczenie w powyższej wysokości Sąd uznał za uzasadnione. Podkreślić jednocześnie należy, że nie obejmowało ono zwrotu wydatków z tytułu tłumaczenia wyroku (k. 106), zakupu części samochodowych (k. 115) czy zakupu artykułów drogerijnych (k. 117), które w ocenie Sądu nie stanowiły kosztów leczenia i nie miały związku z wypadkiem. Mając na uwadze okoliczność, że powyższe roszczenie w łącznej kwocie 10.683,21 zł zostało już uwzględnione w części w toku procesu w kwocie 3.308,80 zł, tj. w toku niniejszego procesu strona pozwana wypłaciła powódce tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 2.342,08 zł, a ponadto Sąd uwzględnił już wcześniej z tego tytułu w punkcie I wyroku kwotę 966,72 zł, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki tytułem skapitalizowanej renty dalszą należną jej z tego tytułu kwotę w wysokości 7.374,41 zł (= 10.683,21 zł - 3.308,80 zł). Dalej idące powództwo o zapłatę renty z tytułu zwiększonych kosztów leczenia jako nieuzasadnione podlegało zaś oddaleniu. Jak wynikało bowiem z przesłuchania powódki, obecnie w związku z wypadkiem z dnia 11 listopada 2011 r. nie zażywa ona na stałe żadnych leków, a jedynie doraźnie zażywa leki uspokajające i na sen. W związku z poprawą stanu zdrowia powódki, nie ponosi ona zatem już obecnie comiesięcznych stałych wydatków na leczenie, uzasadniających przyznanie jej w związku z tym renty.

Reasumując, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki tytułem skapitalizowanej renty kwotę 29.574,41 zł (= 22.200 zł + 7.374,41 zł), o czym orzekł jak w punkcie III wyroku, oddalając dalej idące powództwo o zapłatę renty jako nieuzasadnione, o czym orzeczono jak w punkcie V wyroku.

Na uwzględnienie zasługiwało także żądanie ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. mogące powstać w przyszłości (art. 189 k.p.c.). Wedle bowiem opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii u powódki w związku z doznanymi w wypadku urazami należy w przyszłości liczyć się z możliwością wystąpienia przedwczesnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego. Ponadto, biegła sądowa z zakresu okulistyki podała, że pomimo operacyjnej korekcji zeza powstałego na skutek wypadku, u powódki w dalszym ciągu utrzymuje się porażenie nerwu VI wzroku. Nadto wedle opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii zaburzenia lekowe powstałe na skutek wypadku z dnia 11 listopada 2011 r. trwają do chwili obecnej. Powódka nadal jest leczona psychiatrycznie i przyjmuje leki przeciwdepresyjne. Pomimo stałego leczenia u powódki występują lęki, okresowo zaburzenia snu, trudności w koncentracji uwagi i objawy wegetatywne. Stwierdzone zaburzenia kwalifikują się jako utrwalona nerwica. Rokowania co do dalszego leczenia i ewentualnego postępu zaburzeń są trudne do jednoznacznego określenia. Powódka wymaga dalszego leczenia psychiatrycznego, terapii psychologicznej i terapeutycznego wsparcia. Mając na uwadze wszystkie w/w okoliczności Sąd stwierdził, że trudno było zatem przewidzieć, czy w przeszłości nie ujawnią się dalsze negatywne następstwa tegoż zdarzenia. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie IV wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł z kolei na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu tychże kosztów na rzecz strony pozwanej, mając na względzie sytuację życiową (zdrowotną) i finansową powódki, a także sam charakter dochodzonego tu roszczenia (zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w skutek wypadku) – pkt. VI wyroku.